

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ներկայ 1897 տարեշրջանի

Պոչկարիոյ համար տարեկան 10 ֆր
" " 1/2 " 5 "
Արտասահմանի համար " 12 "
" " 1/2 " 6 "
Կանխիկ վճարելի

Նամակ դրամ եռայն խրկել հետեւեալ հասցեով

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ԼՐԱԳՐՈՅ ՎԱՌՆԱ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ)

Редакция на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България).

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն դրկուիր եւ յարմար դատ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին ամբողջովին կամ մասամբ:

Ծանուցմանց տողը 20 սանթիմ.
երեքէն աւելի անգամներու համար
20 առ 100 զեղը կը լինի:

ԶԱՏԿԻ ԱՌԹԻ

Իսլամական բարքերու և ուրիշ
աննպաստ հանգամանքներու ազ-
դեցութիւնը որմէ հայերս պատ-
մական իրերու անողոք բերմամբ
չէինք կարող զերծ մնալ, մեր մէջ
ամբողջական դատապարտած է քը-
րիստոնէական այնպիսի գաղափար-
ներ, որոնք ինքնին կոչուած
էին փրկարար արդիւնքներ ու-
նենալ մեր թէ՛ հանրային և թէ՛
անհատական կեանքին համար:

Տարակոյս չկայ որ եթէ Քրիս-
տոսի կարգ մը վարդապետութեանց
ըմբռնումն և գործնական կեան-
քի մէջ կիրառութիւնը արտաքին
հակազդեցութեանց չբախելէն,
աղատական և յառաջդիմական գա-
ղափարները անհամեմատ աւելի
ծաւալով մուտ պիտի գտնէին մեր
բարքերուն մէջ: Այն սէրը, հա-
ւատարմութիւնն ու եղբայրութիւնը
զոր Քրիստոնէութեան Հիմնադիրը
բարոյեց և գործադրեց, պիտի ներ-
շնչէին ժողովրդին իր նշանակու-
թեան, ուժին և պարտքերուն առ-
ջով զիտակցութիւնը, որով մեր
ազգ. վիճակը բոլորովին տարբեր
կերպարանք մը պիտի ունենար
այսօր: Հայ ժողովուրդը դարերով
չպիտի հեծէր քանի մը առանձ-
նանքներու դասակարգերու և կօ-
րաւոր անհատներու քմահաճոյքին,
կամայականութեան լուծին ներ-
քեւ, զոր շուրջ 35 տարի առաջ
միայն խումբ մը լուսամիտ անձ-
նաւորութիւններ խորտակել ձեռ-
նարկեցին: Թրքահայոց մէջ Սահ-
մանադրութիւնը հաստատելով:
Դժբաղդաբար ազգային այս կազ-
մակերպական կանոնադիրն ալ չու-
նեցաւ այն օգուտը, որուն կըս-
պասուէր: Ասոր պատճառը չկար-
ծէք թէ թուրք կառավարութեան
ազդեցութիւնն էր որ կը ջլատէր
ամեն յառաջդիմական ձգտումներ.
ամենէն մեծ արդիւնքը մեր ազա-
կանած բարքերն էին: Եւր իբր
քրիստոնէայ անընդունակ դար-
ձեր էինք Քրիստոսի բարոյական
սկզբունքները ըմբռնելու, չէինք
կրնար իբր հայ լաւագոյն հասկա-
ցողութիւն ցոյց տալ Սահմանադ-
րութեան ոգիին թափանցելու և

զայն գործադրութեան դնելու մա-
սին:

Խնդիրը ուրեմն ժողովրդին բա-
րոյական դարգացման մակարդակը
բարձրացնելու վրայ է. այս նպա-
տակին պէտք է որ նուիրուին ժո-
ղովրդին առաջնորդելու կոչում
ունեցողներն, իւրաքանչիւր իր
գործունէութեան շրջանակին մէջ:
Բանաստեղծը իր քնարով, հրա-
պարակագիրը իր գրչով, կրօնա-
ւորը իր քարոզներով: Մասնաւո-
րապէս կրօնաւորներուն պարտա-
կանութիւնն է քրիստոնէական ողջ
բարոյականի սնունդը մատակա-
րարել ժողովրդին: Անոնք պարտին
հասկնել ժողովրդին թէ ինք է
ամեն ինչ և իրմէ դուրս չկայ ոչ
մի ուժ, ոչ մի կարողութիւն, թէ
ինք է միայն տէր իր ճակատագ-
րին, որոյ ուղղութիւնը, անպայ-
ման յանձնել անկողններու, որոնք
իրմով և իրեն հետ չեն ապրիր,
իր վշտերուն և ուրախութիւննե-
րուն մասնակից չեն և միայն ազ-
գեցութիւն ձեռք բերել կը ջանան
իրենց եւր գոհացնելու նպատակաւ,
աններելի յանցանք մըն է Քրիս-
տոսի հետեւող ժողովրդի մը հա-
մար: Քրիստոնէան իրեն բա-
րոյական առաջնակարգ պարտա-
կանութիւնը համարելու է ճանչ-
նալ իր ընկերական պարտականու-
թիւնները և պաշտպանել իր իրա-
ւունքները, որովհետեւ առանց այս
պայմանին չկայ հաւատարմութիւն,
չկայ սէր, չկայ արդարութիւն,
հետեւաբար չկայ նաեւ քրիստո-
նէութիւն:

Չատկական օրերու մերձաւո-
րութիւնը կը ներշնչեն մեզ այս
խոհեր զոր կը յանձնարարենք
մասնաւորապէս Պուլկարահայոց
կղերին ուշադրութեան:

ԱՐԶԱԳԱՆ Գ

Միայն եւրոպական նախարար-
ներու տիկիները չէ որ կը ստա-
նան Շէֆազաթ կամ ուրիշ տեսակ
աջ և ահեակ լիարուս բաշխուած
պատուանշաններ:

Աղետահի հազար հանգում ալ,
Ենի-ճամիլի բակին մէջ գուլպա
զգակ վաճառող կիներ, մեծարուեր
է այս նշանով, իր բովանդակ հա-

ւատութիւնը, 10-20 ոսկի, նուր-
բած ըլլալուն քրիստոնէից բնա-
շնչման գործին:

Այն պահուն որ իր երկիրը ան-
դառնալի կորստեան վճին վրայ կը
ծիպայ, այս մոլեռանդ թրքուհուն
հայրենասիրական ցայցը մեր ամե-
նուս հիացումը միայն կրնայ շար-
ժել, և ես կը կարծեմ թէ աւելի
անեղծ պատուանշանով մը ծած-
կուելու էր այդ կուրծքը, որ թէեւ
հակաքրիստոնէական զգացումնե-
րով բորբոքած դժոխք մըն է և
սակայն իր պարտքը կատարած
ըլլալու արժանիքը ունի:

Թրքական բարքերու մէջ այս
անակնկալ միջադէպը պերճախօս
դաս մը կը պարունակէ որմէ կըր-
նան օգտուիլ ոչ միայն թուրք
մզլոտած աւագանին, այլ նաեւ մեր
մեծատուններէն շատերը որոնք
հազար հանգումն չափ ալ չի սիրե-
ցին իրենց ազգը:

Մինչեւ հիմա հայերն են որ
բովանդակ քրիստոնէայ աշխարհի
կողմանէ ամենէն աւելի հայթայ-
թեցին արեան հեղեղներ իսլամին
արիւնաբերու պապակը գոհացնելու
համար:

Հայութիւնը իր սիրելի զաւակ-
ներէն կէս միլիոնը զոհ տուաւ
թրքին և քրդին դանակին, նօ-
թութեան, հիւանդութեանց, բան-
տի, կախաղանի և այլ բիւրաւոր
տառապանքներու:

Ոչ ոքի չի խնայուեցաւ. ծերը
ինչպէս կտրիճը և հարսը և կոյսը
և անմեղ մանկիկը անխնայ յօ-
շոտուեցան:

Գտնուեցան այնպիսի թրքական
բաշխողներ որոնք իրենց բազ-
կին ուժը փորձելու համար հայ-
կազն սիրելի մանկեղանց աղուորիկ
զուլաններէն փունջեր կաղմելով,
սուրի մէկ հարուածով զանոնք
թուցուցին:

Եւ մոլեռանդ ամբոխը ծափա-
հարեց...:

Անշուշտ անհրաժեշտ պէտք մըն
է այդչափ սիրելիներու թողած
պարագութիւնը լեցնել:

Ասկէց տասը տարի առաջ Անդ-
լիոյցի մը, գործնական մարդ,
խօսակցութեան մը միջոցին գի-
տէք ինչ միջոց ցուցուց ինչի իր-
բեւ փութացուցիչ ազգային ան-
կախութեան:

- Բազմացէք, ըստ: Հինգ մի-

լիոն էք. լաւ ձեր ձեռքն է ազ-
գերնուդ թիւը քանի մը տարուան
մէջ կրկնապատկել. և տասը մի-
լիոն հաշուող ժողովրդեան մը ինք-
նօրինութիւնը անշուշտ կը ստի-
պուի ճանչնալ Եւրոպան:

Այս հաճոյալի և գործնական
միջոցին անվերապելի հանգամանքը
կերեւի թէ զգացուեր է կարնոյ
և այլ քանի մը քաղաքներու մէջ
ուր ամուսնութիւնները բազմացե-
ր են տէր պապաները շուտեցնելու
աստիճան:

Մեր անկեղծ բարեմաղթութիւ-
նիւր Հայաստանի մայրաքաղա-
քին բնակիչներուն:

Սակայն ազգին ոհաւոր կո-
րուստներուն դարմանը քանի մը
սահմանափակ շրջանակներու մէջ
չէ՛ միայն որ կրնայ գտնուիլ:

Ամեն քաղաք, ամեն տուն, ա-
մեն անհատ իր բաժինը պէտք է
ունենայ այս վերաճեցնելու գոր-
ծին մէջ:

Ամեն ոք պիտի տայ իր արեան
և ոսկորներու մասը նորանոր հայ-
կազն սերունդներ յառաջ բերելու
համար:

Գուցէ այն վճիռը զոր հիմա
պիտի արձակեմ՝ ձեզի խնդացէ-
փոյթ չէ՛, խնդացէք, բայց ականջ
դրէք ողջմտութեան ձայնին:

Ամուսնացէ՛ք:

Հայ երիտասարդ, բարակ հա-
շիւներ ընելու ատեն չէ՛, ոչ օ-
ժիտ պէտք է բեզի և ոչ դրամ.
այլ կայտառ հայուհի մը որոյ լը-
ծեա քու օրերդ:

Ամուսնութեան լուծը երկնային
այնպիսի շնորհներ կը բերէ, այն-
չափ կամքի ուժ և աշխուժ կու-
տայ որ ամեն նեղութիւն աննշա-
րկի կանցնի:

Մեր ամուսնութեանց նպատակը
պիտի չըլլայ փնտռել հաճոյալի
մտերմութեան մը բարիքները,
այլ, առողջ, կրակ ու բոց պըղ-
տիկ հայերու և հայուհիներու ե-
րամակներ արտադրել:

Եւ երբ պարտականութիւնը քե-
զի կանչէ արիւնդ թափելու ազ-
գիդ սուրբ դատին համար, պէտք
է որ ընտանեկան յարկիդ մէջ
երկվեցեալ մը յաջորդներ թողած
ըլլաս, որոնք օր մը քու գործը
շարունակեն և կամ, եթէ մինչեւ
այն ատեն Մայր - Հայրենիքը ա-
ղատուած ըլլայ, անոր քաջարի
պահպանները դառնան:

Գաւեր-Արշալիր

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԽԱՉՈՒՄԵԱՆԻ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻԻ

Գրեթէ տարի մը կըլլայ որ Լայր-
ցիկի մէջ հողին յանձնուած է Գե-
ւորգեան ճեմարանի ընթացա-
ւարտ Գանձակեցի Յովհաննէս Խա-
չուճեանի մարմինը։ Անոր վաղա-
հաս մահն ողբացին շատ Ռուսա-
հայեր, որոնց ծանօթ էր բազմա-
թիւ շահեկան յօդագրերով, զորս
հանգուցեալը հրատարակած էր պար-
բերական թերթերու մէջ։ Նա ար-
տասահմանի հայ ուսանողութեան
փայլուն աստղերէն մին էր։ Անոր
յիշատակը կարծէ վառ պահել ու
չմոռնալ։

1893 ին Լայիցիկի մէջ, ուր
աստուածաբանութեան ուսանող էր,
չնժ գիտեր ինչպէս խաչուճեան կը
հանգիւյրէր ամերիկեան շարաթա-
թերթի մը խմբագրատանին, Տ.
Պարոյի։ Սա առաջարկէր էր խա-
չուճեանի որ իր հետն Ամերիկայ
երթայ։ Խաչուճեան հաւանքը եւ
կեր էր։ Եւրոպայի «կրօնքներու
համաժողովին» առջեւ հայկական
եկեղեցիին վրայ գեղեցիկ ճառ մը
խօսելէ ետք, իր Ամերիկացի բա-
րեկամներուն թելադրութեամբ, և
իր Ռուսահայ բարերարին թոյլ-
տուութեամբ որոշեց մնալ Պոս-
թոն տարի մը, և Հարվըտ համա-
լսարանին մէջ մէկ քանի դասախո-
սութիւններու հետեւեցաւ։

Կարճ ժամանակի մէջ նա սոր-
ւեցաւ Անգլիէէն լեզուն։ Ուսա-
նելու անյադ փափաք մը ունէր։
Ամեն բանի կը հետաքրքրուէր։
Կարծես մէկ տարուան մէջ կուզէր
խելամուտ ըլլալ Նոր Աշխարհի
բոլոր կեանքին ամեն գաղտնիք-
ներուն։ Եւ ապաքէն մէկ տար-
ուան սուղ միջոցն իսկ իրեն անբա-
ւական չեղաւ ըմբռնելու և իւրա-
ցնելու համար այս կայտառ ու կո-
րովի ժողովուրդին նկարագրին էն
լայն գծերը, անոր գործնական ու
զին, ողջմտութիւնն ու ժրջանու-
թիւնը։ Քիչ ատենի մէջ այնչափ
և այնպիսի բարեկամներ վաստը-
կեցաւ որ տարիներով հոն ապրող
հայերուն նախանձելի կը դառնար։

Բարձր տեղերէ շարունակ հրա-
ւէր կը ընդունէր բանախօսութիւն-
ներ ընելու ազգային և արեւելեան
նիւթերուն վրայ։ Անխնայ կեր-
պով կաշխատէր մեղմով ու մեր
դատով շահագրգռուողներու թիւն
ստուարացնել։ Ամերիկեան հաս-
տատութիւններու և կրթական մե-
թոտներու գերազանցութիւնն ըմ-
բռնելով, մանաւանդ երկրին մէջ
գեղեցիկ սեռին գրաւած բարձր
տեմներով՝ հայ աղջիկներ Ամերի-
կա բերել տալու և դաստիարա-
կելու խորհուրդը յղացաւ։ Ազգե-
ցիկ տիկնաններու խումբ մը խոս-
տացաւ իր աշակցութիւնը նուիրել
այս գործին։ Միայն թէ պատահ
ժամու կը սպասէր։ Մասնաշուկեցի

հայ գաղթականութեան մէջ՝ խա-
չուճեան գործող և ոգեւորիչ ուժ
մը եղաւ։ Իր նախաձեռնութեամբ
պանդուխտներուն համար կիրակ-
նօրեայ կանոնաւոր պաշտամունքներ
հաստատուեցան։ և դրական ու
գիտական ակումբ մը կազմուեցաւ։

Սակայն իր մեծագոյն գործն է
թերեւս այն մասնակցութիւնը զոր
ունեցած է հայերէն ոտանաւորնե-
րու անգլիէէն թարգմանութեան
այն սիրուն փունջին պատրաստու-
թեան մէջ, որով այսօր Եանքի-
նեըր առաջին անգամ ըլլալով կա-
րողացան հայ տոհմին սգին տես-
նել իր գրականութեան մէջ։ Այ-
սօր Գուրեանի քնարին թրթռում
ները ծովերէն անդին ներդաշ-
նակօրէն կը գուգալատուին Լինկ-
ֆէլտի քնարին միմունջներուն հետ
ու վաղամուկի հայ քերթողին չը
մոռցուելու տրոգ տենչը կիրակա-
նանայ։

(Շարունակելի)

ՀԱՅՐ ԶԱՏԻԿ ԶՈՒՆԻ

Երբ այդ բացաւ իւր տոգոյն երես,
Արեւ չկրցաւ ելնել ի հանդէս։
Օրն եղաւ գուժկան, մարդիկ ըրին կոծ,
Ինչպէս շատաչէն ծովեր ալեկոծ։
Զի միջին ամպեր ծածկեցին Մասիսը,
Որոց տակ պահեց գերես իւր երկինք։
Կրօնք՝ իրաւունք եւ արդարութիւն՝
Խաչ՝ Աւետարան վերացան իսկոյն։
Հարուած՝ կոտորած՝ ջարդեր անօրէն
սոսկմամբ լեցուցին տիեզերքն ամեն։
Այլ ո՞ր է Աստուած, ո՞ր գուժ, ո՞ր
գորով։
Իշխանք աշխարհի ինկան ի վրդով։
Ճաճարք պղծեցան, գնաց սրբութիւն,
Զուարթնոց դասուն լոնց ալելու։
Խուճկի տեղ աղբեր կը ծխին հիմակ,
Սոգոմ Գոմորին հասաւ ժամանակ։
Յիմար, գեռ կայներ, խօսիս մեղեդիկ՝
Աւետիս տալով, թէ եկաւ Զատիկ։

Հայաստան երկրին ծաղկունք դար-
ձան փուշ,
Տատասկ յաջորդեց մարգերու քնքուշ։
Սոխակներու տեղ կը խօսին ագաւաք,
Ագաւաք խուժեցին ի հայոց աշխարհք։
Զի անթիւ դիակ խոր ու ձոր ձգուած,
Գլուխ՝ ձեռք՝ ուստը յօշոյշ ջարդուած։
Ուր միոյն կողէն դեռ արիւն հոսէ,
Մին հարուածոց տակ հոգի կը փչէ։
Մին կիսակենդան մրմնջէ ողբերգ,
Մի՞ գուցէ սիրոյն վերջինն է այն երգ։
Ճուռ՝ տեղ աւերակ, երկիրն ամայի,
Ճաւոց տեսարան բացաւ սոսկալի։
Մարդ չկայ, որ լայ, այլ լոկ դաշտ՝
ու ձոր

Ծնողաց փոխան կուլան ամեն օր։
Այսչափ բիւր ցաւեր տուին վայրենիք,
Ո՞ր սիրտ կ'ընդունի ցաւոց մէջ Զատիկ։

Խեղճ Հայը կուլայ, չըջի թափառկոտ,
Կնոջ ու զաւկին կը քաշէ կարօտ։
Ամէն կողմ հայի, աչքեր մըթնցած,
Աղիք կըտրտեն ձայնք հառաչանաց,
Թուշոյն հարցնէ, չառնէ պատասխան,
Սիրախօս վտակ կ'անցնի լոպձայն։
Սրտին ի շամբուր՝ զարկած կրակի,
Ա՛հ, որ սիրտն է այն, որ չը ձենձերի։
Ո՞վ երկինքէ տառ հաշտութեանդ աղեղ,
Զի մեր հէք աչկունք բերին ջրհեղեղ։
Չկայ մեր մէջ Նոյ, չունինք մեք ճապան,
Խաբուով է երկինք, չկայ ապաստան,
Խաչը՝ զոր պաշտեն մեծամեծ Աղիք,
Անոնք մեզ բերին եղեռն Զատիկ։

Եղիշէն ահա՛ վշտաձայն խօսի,
Թէ «յետ սիրեղեաց կեանք պէտք չէ՝
մեզի»։
Այո՛, չունինք կեանք, զի այլեւս չիք
Ոչ մեզ բարեկամ, եւ ո՛չ սիրելիք։
Այսպէս Հայրենիք բնաջինջ եղաւ,
Հայոց փառքն ու կեանք մէկտեղ վեր-
ջացաւ։
Խեղճ հայ՝ շատ կրեց, շատ անեղ չա-
րիք։
Ի՞նչ պիտի ընէ խաբերայ Զատիկ։

Հաւկիթ չը ներկենք ա՛լ կարմիր
գոյնով,
Եւրոպ ներկեց իւր ձեռք մեր արիւնով։
Զատիկն Եւրոպին, մենք չունինք
Զատիկ,
Հայք, չըլլայ միմեանց աւետեք Զա-
տիկ,
Մեր սուրբ նահատակ Գողգոթան ե-
լան,
Խաչն ուսին առած, յօժար խաչուեցան։
Այն խաչաւաքն երբ առնեն Յարու-
թիւն,
Այն իսկ է կարմիր Զատիկը Հայուն։
ՍԻՄՈՆ Հ. Մ. Ֆէլէ՛ ԵԱՆ
1897 Ապրիլ 9/21

ԵԹՆԻՔԷ ՅԵԹԵՐԻԱ

Յունական – կրիստոսական հրատապ
խնդրի այս նոր շրջանին մէջ մեծ
այժմէութիւն կը ստանայ «Էթնի-
քէ Հիթերիա» անուն յեղափոխա-
կան ընկերութիւնը, որ յոյժ կա-
րեւոր դեր մը կատարած է դա-
րուս սկիզբէն՝ այսինքն Յունաս-
տանի անկախութենէն մինչեւ այ-
սօր։

Այս յեղափոխական ընկերու-
թիւն հաստատուած է 1820 ին և
գործօն մասնակցութիւն ունեցած
յունական անկախութեան պատե-
րազմին մէջ։ Բոլոր հելլէն հերոս-
ները, Պոցարիս, Միսալիս, Քա-
նարիս անոր մասնակից էին և կը
հնազանդէին անոր հրամաններուն։
Սակայն այդ թուականէն յետոյ
իր գործը խաղաղասէր հոսգա-
մանք մը ունեցաւ մինչեւ 1878,
երբ ժայթքող հրաբուխի ուժգնու-
թեամբ երեւան եկաւ՝ արծարծե-
լով թեաւալիս և Մակեդոնիոյ ա-
պստամբութիւնները, որոնց յա-
րատուութեան շնորհիւ Յունաս-
տան ձեռք բերաւ իր հին հողե-
րուն մէկ մասը։

Արդ այն թուականին Էթնիքէ
Հիթերիա յայտնապէս ցուցուց իր
հզօր կազմակերպութիւնը։ Առանց
ժանրանալու այն գիւլյաղանակ
գործերուն վրայ զորս կատարեցին
Հիթերիա քաջարի կուսակիցները,
կուզենք անոր կազմակերպութեան
մասին տեղեկութիւններ տալ, ու
րոնք մեծապէս կրնան շահեկան
ըլլալ զխառնարար մեզ հայերու
համար։

Ընկերութիւնը՝ շնորհիւ մեծա-
հարուստ նուիրատուներու և իր
տրամադրութեան տակ գտնուած
պահեստի ուժաղին գումարներու,
կրնայ հազարաւոր կամաւորներ
պատրաստել, զինել և կազմակեր-
պել։ Արտասահմանի մէջ չիկայ
հելլէն մը որ մտած չըլլայ ազգա-

յին Դաշնակցութեան գրոշին տակ,
չվճարէ իր բաժինը, իր կարգե-
րուն մէջ չաշխատի հելլենասիրա-
կան մեծ գաղափարին համար։
Նոյն իսկ թշնամի երկրի կեղծ-
նին մէջ, ի Կ. Պոլիս, բազմաթիւ
կուսակիցներ կան որոնք թուրքին
դէմ ատելութիւնը վառ կը պահեն։
Արքեպիսկոպոսի բոլոր կղզիներուն
մէջ գաղտնի քովի գէշներ կազմուած
են։ վերջապէս ամեն մայրաքա-
ղաքներու մէջ՝ ներկայացուցիչներ
աշխուժօրէն կը գործեն, կեդրոնին
հետ յարատեւ և ուղղակի յարա-
բերութիւն մը պահելով։

Այս գործակալներուն դերը թէ
բարոյական է թէ նիւթական, Սմեն
միջոցներով կը ծաւալեն հել-
լենասիրութիւնը իրենց ազդեցու-
թեան շրջանակին մէջ և իրեն
գաղտնի միջնորդ կը ծառայեն
կեդրոնական քովի գէշին և այն օ-
տարազգիներուն միջեւ որոնց հա-
մակրութիւնը կ'ուզէ շահել ազ-
գային Դաշնակցութիւնն։ Պատե-
րազմի ստին, անոնք ապրանքի,
զէնքի, ռազմամթերքի և ուտես-
տի միջնորդներ կը դառնան։ Այս-
պէս, Պիլիթիոյ մէջ հաստատուած
դաշնակցական գործակալ մը վեր-
ջերս երկու կարեւոր գնումներ
կատարեց կրա հրացանի և փան-
փուշաներու՝ Հիթերիա հաշտին։

Ահա այս գէնքերով զինուած են
Դաշնակցութեան կողմէ արձկուած
այն անկանոն կամ կամաւոր հրո-
սակները, որոնք խուժեցին օս-
մանեան առաջապահ բանակին
վրայ, սահմանադիւզն անդին։

Հրացանները գնուեցան հատը
տոմսեւութ Բրանքի և Վօլօ յանձ-
նուեցան առանց մաքսի։

Էթնիքէ Հիթերիա պա-
տրազմական գանձին մէջ տարի
մը առաջ քսան միլիոն ֆրանք կար-
բայց երկու ամսուան մէջ ինքե-
րու նուիրատուութիւններով ա-
հագին համեմատութիւններու հա-
սաւ այս գումար։

Այս պահուս հարկեր միլիոն
ֆրանքի մօտ դրամ ունի իր ձեռ-
քին տակ։

Միմիայն Մակեդոնիոյ մէջ իր
ապառաղներու հրոսախուժեցող
կը պարունակեն տասն հազար գոր-
ծօն պատերազմիկ՝ քսան խումբե-
րու բաժնուած։ Իսկ աւելի քան
քսան հազար մարտչող պահեստի
ունի։

Ինչպէս կ'երեւայ, յունական ազ-
գային դաշնակցութիւնը հզօրա-
պէս կազմակերպուած է և թան-
կազին աշակից մըն է կառավա-
րական գործունէութեան։

Կանոնաւոր բանակին քով ար-
համարելի ուժ մը չեն քսան-երե-
սուն հազար կռուողները զորս Հի-
թերիա կրնայ նետել մարտի հնո-
ցին մէջ, լեռներուն վրայ, միւ-
լու համար անկանոն կռուներ,
գրաւելու համար կայքեր, յարձա-
կելու համար յառաջապահ և վեր-
ջապահ զօրքերու վրայ։

Թուրքերը կրեցին անոնց առա-

ջին և չարաչար մէկ փորձը, որ չէ վերջացած :
վերջին մանրամասնութիւն մը՝ որ կապացուցանէ թէ էլծնիքէ Հեթերիա անկապակից չի գտնուիր յոյն կառավարութեան հետ : Եւրկիտ թագաւորն անոր պատուակալ նախագահն է :

ԹԴԹԱԿՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Քարիզ, 11 Ապրիլ

Շարաթ մը առաջ հրատարակուեցաւ երկրորդ դեղին տետրակը որ կը պարունակէ 1895-97ի պաշտօնագրերը Հայաստանի ալի և ալ տեղերու կոտորածներուն և դէպքերուն վերաբերեալ :

Կը հաւատան թէ այս անգամ ալ Տ. Հանթօմ զանց չէ ըրած իր ստացած պաշտօնագրերուն մէջ կատարել այն գրադիւղմանները զորս իր թրքաւերութիւնը իրեն կը ներշնչէր և ապա յանձնել զանոնք մամլուն : Երրորդ դեղին տետրակ մըն ալ պիտի հրատարակուի 1-2 ամիս ետքը :

Տարբ. Տընի Գօշէն, Ժօրէս և այլն թո՛ղ ուղղման չափ հարցապնդում ուղղեն կառավարութեան և քննադատեն անոր քաղաքականութիւնը : Տ. Հանթօմ ֆրանսական շահերու նկատուութիւնները առաջ քշելով միշտ յաղթական կեղծ երեսփոխանական ժողովի վիճարանութեանց մէջէն : Բայց անգին կոտորածներ կը վերսկսին, անհամար կեանքեր կը փճանան և բազմաթիւ ընտանիքներ կ'իսլամանան : Հոգ չէ, քաղաքականութիւնը ատանկ մանր մանր հաշիւներ նկատողութեան չառններ :

Երիտասարդ թուրքերու օսկան Մէլիքիէի խմբագիրը Ահմէտ Բիշապէյ՝ այս օրեր հրատարակեց թօլարանս Միշնիշման (իսլամական ներողամտութիւն) անունով տետրակ մը, որով կուզէ հաստատել թէ իսլամ կրօնը ներքին ոգի մը ունի : Միգան ալ իսլամիյէիին գաղափարացի տղր կը գոչէ և անհատները կը հրաւիրէ այդ դռնէն ներս մտնել, ուր կը տիրեն ներողամտութիւն և այլ գեղեցիկ բաներ :

Երբ նկատողութեան տունէնք, թէ հարկը հազարներով անմեղ քրիստոնեաներ ջարդողները և հայեր բռնի կրօնափոխ ընողները նոյն իսլամ կրօնին հարազատ գաւակներն էին, մարդ չկրնար ըմբռնել թէ Ահմէտ Բիշապ և Մուրատ պէյերը ինչ երեսով կը յանգդին այս տեսակ անպատկառ սուտեր գրելու : Հարկ պիտի ըլլայ ընդունիլ որ խիղճ և ամօթոյ զգացում՝ արդէն բոլորովին կորուսած են իրենց նշանակութիւնը երիտասարդ թուրքիոյ օսկաններուն համար :

Տ. Արտիսեան

Հարնաքա, 15 Մարտ

Բոլոր Կիպրոսի մէջ կը գտնուին այժմ 250-300 գաղթականներ ու ընտր ամէնքն ալ, միտմարական է ըսել, իրենց ճակտի քրտինքով կ'ապրին և այս կողմէն տեղացի Յոյներուն նախանձը կը զրգուն : Հոս Օրիորդ Ֆրայզերներ չկան, ոչ ալ հետեւաբար նպատակ բաշխումներ :

Անգլիական կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք կ'առնէ շերամաբուծութիւնը կղզիին մէջ զարգացնելու : յուսալի է որ այդ միջոցներէն հայ գաղթականք պիտի օգտուին իրենց ապրուստը ճարտար համար :

Անոնք իրենց մանկաւոյն դաստիարակութեան խնդիրն ալ հոգածութեան առարկայ կ'ընեն որքան կը ներեն իրենց միջոցները : Կոտորածները մըն է ներքինայի աղջկանց վարժարանին կրած զգալի բարեշրջումը ձեռամբ գաղթական վարժուհի մը, Օրիորդ Պալքըճեանի որ իր անձանձիր ջանքերով դրսեւորէ ժողովրդին համակրութիւնը : Ուրիշ գաղթականուհի մը, Օրիորդ Տոմի, նոյն պէս դասախօսութիւններ հաստատած է մանաւորի մը տան մէջ և եռանդամբ կաշխատի օգտակար դասնալու իր գործունէութեամբ :

Մօտերս հոս հասաւ իր գրական արդիւնքներով ծանօթ երիտասարդ մը, զոր չեմ' ուզեր անուանել : Գաղթականներս չուղեցինք ձեռք փոխցնել բարեպառնհ առիթ մը հայրենասէր գրագէտի մը եռանդուն խօսքերուն ունկնդրելու : Պարոնը հրաւիրուեցաւ առնախօսել վարժարանին մէջ, ուր որոշեալ ժաման խոսուեցաւ երկսեռ բազմութիւն մը : Ատենախօսին յուզեալ շնչաբեր, պերճաբան խօսքերը և յուսադրիչ տեսութիւնները այնքան տպաւորութիւն գործեցին որ պահ մը մոռցանք մեր ներկայ ցաւերը՝ աչքերնիս սեւեռելով դիւրիչ ապագայի մը վրայ որ հիւսուէն կը պլլայ :

Ուրիշ անգամ՝ պիտի գրեմ գարձեալ Կիպրոսի գաղթականաց վրայ : Ա. Գ.

ԱՂՏՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐՆԵՐ

Տարակոյս չիկայ որ ազգի մը նկարագրին թերի և ստորին կողմերը երեւան կուգան իր նիւթական անկման ատենը : Հայը նիւթապէս գահավիժելու ահաւոր ճամբուն մէջն է : Իր ազգային բարձր ու անհամեմատ ձերքերուն քով երեւան կուգան հիմա, իր այս հիւանդ վիճակին մէջ, գարշ միքրոպներ որոնք կարմրածիր վերքեր կը ձեւացնեն և զորս վիրահատ գործիքի ուժեղ հարուածով մը հանել նետելը մեր ձեռքն է միայն, առողջութեան ներգաշնակութիւնը պահելու համար միշտ :

Այս խորհրդածութիւնը մեզ թելադրողները կալացեն եկած թղթակցութիւններ են որոնք մութ գոյներով կը նկարագրեն կարգ մը թափառիկ հայերու ընթացքը : Ասոնք՝ ինքզինքնին թրքական հաւածանքներու զահր կեղծելով հոս հոն կը սողոսկին, գրամ կը մուրան կամ կը շորթեն : Իրենց արտաքին կերպարանքը տեղւոյ և ժամանակի համեմատ կը փոխուի : մերթ մուրացկան են, մերթ կրօնաւոր, մերթ բարեքիկ երեւոյթով պարկեշտ մարդ, մերթ անձնազոհ ազգասէր, մերթ անկեղծ յեղափոխական, և այլն : Ռուսմանիոյ հայերը վերջին ծայր ձանձրացած են այս խառնադրոշմէն որոնց անհատնում շարքը երթալով կը ստուարանայ, տարափոխիկ հիւանդութեան մը պէս սպառնալից :

Յաւալին այն է որ այս կեղտոտ արարածներու կարգերուն մէջ երբեմն երեւան կուգան կրօնականներ ալ :

Կալացի մեր թղթակիցը մանրամասն կը պատմէ քահանայի մը վարած անհանդուրժելի կենցաղը այդ քաղաքին մէջ : Եզիպտոսը, Յունաստանը և Ռուսիան քաղի անցնելէ յետոյ հիմակ Ռուսմանիա հասնէ, ուր տունէ տուն, խանութէ խանութ, քաղքէ քաղք կը պտտուի՝ հասարակ մուրացիկի պէս ձեռք բացած, լուսոնք և նախատինք ժայթքելով բերնէն՝ երբ մերժման հանդիպի : Պատառաքի խորհուրդին անգիտակ, Աւետարանի պարզ ընթերցման անկարող, կրօնականութեան այս գաղեր ներկայացուցիչը, որուն առնուն է Տ. Սիմէոն, Բագէշյի, քահանայագործած է եղբւր Պօլսոյ մէջ :

Մեր լրագրական պարտականութիւնն է հրաւիրել այն ազնուասիրտ հայերը որոնք անդիտակցաբար զոհ կ'երթան այս տեսակ յարաբերութեան խաբէութիւններուն, որ զգուշ գտնուին և ամեն միջոց ձեռք առնեն բնաջինջ ընելու մեր ազգային մարմինն փակած այս մտկաբոյժերը, անոնց առաջ բերած վերքը փոխախտի չփոխուած :

ԵՆՆԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Պիւր չօգ սէնէլէրտէն պէրու թաղ. խորհուրդ ինթիխապ օլընաճաղը սըրալարտա պաղը զէվաթա պու մէմուրիյէթի գապուլ իթաիրմէք իչիւն չօգ միւլքիլաթա թէսատիֆ օլընըր իտի : չօգլարը ինթիխապ օլընըրդտան սօնրա իսթիֆա իտիւպ, միլլէթ իչէրի երկրլաթիւնէ գալըր վէ պու սէպէպլէրտէն մատաի վէ մանէվի սուրէթտէ միլլէթ միւլթէգարը օլըր իտի :

Ֆազաթ պու բաղար կիւնիւ իճրա օլընան թաղ. խորհուրդ ինթիխապընտա քէմալը մէսէրիյէթի կէօրիւնտիքի շէհրիմիլդէ շու մուհիւն 2-3 ֆըրգա մէվճուտ օլուպ, անլէրին թէվիլգաթճըլարը գահվէլտէ վէ երկրլեցի հալլըսընտա գալնամագտա իտիլէր : Մէքթէպլէրին վէ միւլքէրին ինչաաթը թաղականլարա աղըր պիւր մէշգուլիյէթ օլաճաղը կէօգ էօնիւնէ ալընտըգտա, քէմալը արզու իլէ պու մէմուրիյէթի տէրիւհտէ իտէն զէվաթա շիմտիլիք պէյսնըր մէմուլնիյէթ իթմէմիլդէ մէմպուրիյէթ հասըր օլմըշ տըր : Ֆազաթ իլէրիսի իչիւն պիլմէյիլքի արզը մէմուլնիյէթ, Խօգսա պէյսնըր թէմէսիֆ մի իտէմէյիլ : Խալընը շուրասընը պիլիլիլքի, իլէրուտէ թաղական էֆէնտիլէր քէնտի հալքէթլէրինին այլնէսինի կաղէթալըլըն շու սիւթիւնլէրինտէ կէօրէմէքլէր տիւր : Տէմէք իսթէրիլքի ուֆագ խըտմէթլէ պիլիլ մէմուլն իտէմէյէմէքլէր տիւր : զիւրա հաղըր բարա իլէ գուրը պիւր մէքթէպ գուրմաղլէ իշ պիլմէյէմէք : իլլա մէքթէպին Խանի էպնաի միլլիէնին մանէն իսթիլգալընըր թէմիւն իթմէք իչիւն՝ միւլքէրին տալի ինչաաթընը պաշա չըգարմագ էլլէմ տիւր : իլթէ՝ ումուլըն արզուըր պու տըր : Միլլէթին պու արզուընը գուլլէի զահրէ չըգարմագ իչիւն, էն զիյատէ թաղական էֆէնտիլէրէ սըգընթըր վէրէմէք խուսուա՝ լաղըմ՝ օլան ագէմէնին թէտարիքի, Խանի 1000 նալլէօն գատար միլլէթտէն իտէն թօլլամագ ճիհէթի տիւր : Պու խուսուտա տալի թաղ. խորհուրդ էմին օլմալը տըր քի, ճէպլնտէ 20 ֆըրանգը պուլընան պիւր իշճի շու մագսէտէ խօշնուտիյէթլէ 2 ֆըրվէրէմէք տիւր : Լըմէնի միլլէթի հէր պիւր Խէրտէ, միլլի իլլէրէ Խանէ վէրմէք վաղիֆէսինի թանըմըշ իտէտէ՝ իսթէյիլպ ալմանընտա Խօլընը պիլմէք թաղ. խորհուրդըն տիւրայէթ ու զայրէթիւնէ միւլթէվաղըֆ տըր :

Պու տէֆա ինթիխապ օլընանլար, միլլէթ իլլէրինտէ քէնտի զայրէթլէրի իլէ մարուֆ գաթլար օլտըրը կիպի, սահիպի սէրվէթ պուլընուպ տա աղ տէֆա միլլի խըտմէթլէրտէ պուլընմըշ օլան զէվաթա տիկէր պիւր վաղիֆէ գալմըշ տըր, Խանի, միլլէթ ինտինտէ շէօհրէթեապ վէ սահիպի թէէսիր օլապիլմէք իչիւն՝ տարպը մէսէլ օլտըրը կիպի «Եիլիթլիկ ուրմագլէ աղաղըք վէրմէքլէ» շու սըրտա քէսէլէրինին աղընը ալմագ իլթիլա իտիլօր :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մոսկովում էրմենի քիլիսէ երես-
փոխանը Միւսիւ Լազարէֆտէն
վարնա թաղ. խորհուրդընա կէօն-
տէրիւմի օլան 700 բուպի զըյմէ-
թինտէ 4 տէնկ չուխա վէ գումա-
շը՝ իսթիֆա իթմիշ օլան թաղ.
խորհուրդ. թարաֆընտան կաթո-
ղիկոսական Այցիու հովիւէ թէս-
լիմ օլընմըշ իտի. մուսաիլէյն տա-
խի միւհթաճիյնէ թէվիլ օլընմադ
իւզըն մէզըիւր չուխա վէ գումաշ-
լարը վարնա Գալթ. Գանձնաժո-
ղովընա թէվիլմ ու իհալէ իթմիշ
տիր:

Բազար կիւնիւ իճրա օլընան
թաղ. խորհուրդ. ինթիսապընտա
աթիտէքի զէվաթ էքսէրիյէթի ա-
րա գազանմըշլար տըր:

Տիարք

- 1 Կարապետ փափազեան
- 2 Մատաթիա Սուքիասեան
- 3 Յակոբ Մամեան
- 4 Յակոբ Պոնճուգեան
- 5 Շնորհք Տափուտեան
- 6 Սարգիս Քիւրտեան

Ետինիճի ազա էքսէրիյէթի ա-
րա գազանմամըշ օլտըղընտան ապ-
րիլ 20 սինէ միւթէսատըֆ բազար
կիւնի ինթիսապ իճրա օլընաճադ
տըր:

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ

Ի մօտոյ վառնայի մէջ պիտի ներ-
կայացուի հայերէն լեզուաւ նոր տառա-
մը՝ Պապանեանի գերասանական խումբի
կողմէն:

Թատերախաղին հեղինակն է Իրա-
նսի յարգոյ աշխատակից Գամբը-
Արշաւիր որուն համեղ եւ գեղեցիկ
յօդուածները, յատկանշական ոճով մը
գրուած, մեծ ուշադրութիւն գրաւե-
ցին վերջերս:

«Ապան եւ Զարուհի» կամ «Հայաս-
տանցիին կեանքը ԺԹ. դարուն մէջ»
կոչուած է հայրենասիրական տառա-
ներու նոր չրջան մը բանալ: Կանխա-
կը շնորհաւորենք յարգոյ հեղինակը:

ԻԼԱՆԸ ՀԱՐՊ

Թիւրքիանըն Աթինա սէֆիրի
Ասրմ պէյ՝ Եունանիսթան խարի-
ճիէ նազըրը Մ. Սքուղէսէ պիր
նօթա վէրիպ, իքի տէօվլէթ պէյ-
նինտէ մինասիպաթը բօլիթիգիյէ-
նին գաթ օլընմասը սէպէպլէ
թիւրք թապաալարըն Եունանիս-
թան վէ Եունան թապաալարը
թիւրքիտան 15 կիւն զարֆընտա
չըգմալարընըն իգթիգաւընը պի-
տիրմիշ տիր:

— Հուտուտտա վուգու պուլան
հալլէրին խիլաֆընտա, Եանի
թիւրքէրին էվլէլ հիւճիւմ իթ-
միշ օլմասը իլէ պէրապէր, թիւրք
հիւճիւմէթի Եունանիլարըն հա-
րէքեաթը խուսուսէթ. քեարէնէսինի
սէպէպ թուլթարադ, մինասէպաթը
բօլիթիգիյէսինի գաթ իթմիշ օլ-

տըղընը Մ. Տէլիհանիս Եունա-
նիսթան մէճիսի մէպուսանտու
պիլտիրմիշ վէ իլափէթէն՝ թիւր-
քիա պիլէ գարչը իլանը հարպ
իտէյօր՝ պիլտէ պուսու գապուլ
իտէրիլ, տէմիշ տիր. վէ պու-
պէյանաթը ալգըշլարըշլարլէ գա-
պուլ օլունմուշ վէ մէճիս հիւճիւ-
մէթէ էմիլիյէթի քեամիլէսինի պէ-
յան իթմիշ տիր:

— Բուսմարըն Եէնիտէն հիւճիւմ
իթմէլէրի իւզէրինէ թիւրքիտանըն
մէճիսի վիւքէլասը՝ Աթինա սէֆի-
րինի կէրի չաղըրըլմասընը վէ
Սթանպուլտաքի Եունան էլիսինին
բասաթօրթընը թէվիլմ իտիլմէսինի
թաշթը գարարա ալարադ, սէր
գօմանտան էսհէմ բաշանըն հա-
րէքեաթը թէճափըլգանէյէ պաշ-
լամասընը էմր իթմիշ տիր:

— Պապը Ալի էվրոբա էլիլէրի-
նէ նօթալար Եօլլայուպ, իլանը
հարպըն միւսէպպիպի Եունանիս-
թանը կէօսթէրմէքլէ պէրապէր,
Եունան ասքէրլէրինին սինօրտան
վէ կիրիտտէն կէրի չէքիլմէլէրի
չարթը իլէ, օսմանը ասքէրլէրին-
տէ միլգըիւր մահալլէրտէն կէրի
չէքիլմէյէ հաղըր պուլընաղընը
պէյան իթմիշ տիր:

— Պիր Եունան գունբանեսար-
ըն «Մաքէտոնիս» նամ վարօրը
Ամբրօսիոս քէօրֆէլինտէն չըգ-
մասընտա, Բրէվէզա էօնիւտէ
թիւրքէրտէն թօրա թուլթարադ
պաթմըշ իսէտէ ինսան թէլէֆի-
աթը օլմամըշ տըր: Պունուն իւ-
զէրինէ՝ Ամբրոսիոստա վազը Եու-
նան տօնանմասը հիւճիւմէթինտէն
ալտըղը պիր էմրիլէ Բրէվէզայա
չէտիտէն աթէշ իթմիշ տիր:

— Հուտուտտա պազըն օգթալարըն-
տա մուհարէպէ պաշլանմըշ օլունպ,
Եունանիլարը թիւրք գարադօլլա-
րը վէ պիր գաշ նազարկէահալա-
րընը Եազմըշլար տըր:

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱՐ

(Աթանա Պաշգանիք)

Աթինա, 7 Ապրիլ

Եունան օրտուսը Եպիրոստան
Արաթօսա կէշտի Բրէվէզա (Թիւր-
քիա) Սքէց զըրչլարը թարաֆըն-
տան պու սապահ Եէնիտէն թօրա
թուլթուլը: Սէյրէքտէ գարայա
չըգան 700 ասըլար Ֆիլիբիտիսէ
տօղըրու Եիւրիստիլէր: Պաշգա չէ-
թէլէր տախի Եպիրոստա կէշտի-
լէր:

Լօնտօն, 7 Ապրիլ

Թիւրք օրտուսընտա պուլունան
Աթանա Բէյքէրին մուխպիրի մախ-
սուսըն էլասօնտան պա թէլէկրաֆ
պիլտիրտիլինէ կէօրէ, բաղար
ադշամը թիւրքէր սինկիւլէրլէ
հիւճիւմ իտիւպ Մէլօնանըն կէշի-
տինի վէ 2 նազարկեահ հապթ
իթմիլէր:

Աթինա, 7 Ապրիլ

Մէլէքսէնին թէքմիլ նօգթա-

լարը պու կիւն զապթ օլընտըլար:
Մէլէքսէ՝ Մէլասօնա (Թիւրքիա)
կէօթիւրէն Մէլօնա նամ կէշիտին
իւսթիւնտէ տիր:

Բրէնա Նիգօլա ալարըլ էմր
իւլլէ պիր պարսիս իլէ մուհա-
րէպէ խաթթընա տօղըրու իլէր-
լէտի:

Քօրֆու, 7 Ապրիլ

Եունան ասքէրլէր Ֆիլիբիոսա
Եիւրիստիլէր: 800 քիշի Բրէվէ-
զայա չըգմայա հաղըր տըրլար:
Բրէվէզանըն թէքմիլ իսթիհգեա-
մաթը Եըզըլմըշ տըր:

Աթինա, 7 Ապրիլ

Աթանա Հափաա ապրիլ 6 տա
Թրնօփուտան պիլտիրմիշ տիր քի
Պօկապի գուրպիլնտէ վուգու պու-
լան գափկատտ Բուսմար 2 թիւրք
մէվգըլարը զապթ իթմիլլէր իսէ-
տէ, սօնրա Եէնիտէն թէքը իթ-
մէյէ մէհպուր օլմըշլար տըր:

Վիլիստա (Թիւրքիա) իքի Եու-
նան պաթարիալարը Եէլլէշտիրիլ-
միշ տիր: Թիւրքէր չէճաաթլէ
գարչը գօյտըլար իսէտէ Բուսմա-
րա Եէնիտէն իմաստ Եէթիշտի-
կինտէն Բուսմարլն Վիլիստը զապթ
իթմէլէրի իհթիմիլ տըր: Տահա
չէտիտ պիր գափկանըն վուգուի
պէքլէնմէքտէ տիր: Թիւրքէր
Թէսալիայա կիրմէկէ չալըշլար
իսէտէ, Բուսմար թարաֆընտան
կէրի սիւրիւլմիլլէր տիր: Թիւրք-
էր Եունան թօրաղընտա կէօյիւս
կէօյիւսէ վուրուշլար տըր:

Աթինա, 7 Ապրիլ

Բազար էրթէսի կիւնիւ բրէնա
վէլիսա լարիտտտան թրնօփուսա
միւթէվէճիհհէն հարէքէթ իթմիշ
տիր: Բէվէնէ գարչը թիւրքէրին
հիւճիւմի սէմէրէսիլ գալտը Բուս-
լար Տամասիայա տօղըրու Եիւրի-
տիւլէր:

Գանեսա, 7 Ապրիլ

Իզլէթտին գալէսինի վասօսա
գարչը մուհաֆադա իթմէք իչիւն
տէվլէթլէր սանճազարընը մէզըիւր
գալէ իւզէրինէ չէքտիլէր: Էվրո-
րա ասքէրլէրի Աքթօթիլինին
թիւրք մէվգըլարը զապթ իթմի-
լէր:

Չէթինէ, 7 Ապրիլ

Իրէք միւթէսարըֆը ասքէրլէրի
իլէ ափտէթ իթմէյէ էմր ալտը:
Արնափուլար քէնտի խանէլէրինէ
չէքիլտիլէր: ասայիշ Եէնիտէն
իպգա օլընտը:

Սթանպուլ, 7 Ապրիլ

Պուլկարիա մասլահաթկիւզա-
րը Սուլթան իլէ ուզուն պիր միւ-
լազաթտա պուլընտը:

Բարիկ, 7 Ապրիլ

Մուհարէպէնին նէթիճէսի խու-
սուսընտա միւլաքէրէ իթմէք ի-
չիւն պու սապահ մէճիսի վիւքէ-
լա թէճէմիլ իթմի. Ֆրանսա հիւ-
քիւմէթի քէնտի բօլիթիգաւընը
տէլիշմէք գարարընտա տըր:
տէվլէթլէրին գարարը իւզըն թիւրք
վէ Եունան մէսէլէսինէ միւտախէ-
լէ իթմէյէճէք տիր:

Սթանպուլըն Եունան էլիսինին

րէճասը իւզէրինէ, Ֆրանսա էլիսի
Մ. Պանպօն թիւրքիտտա պուլը-
նան բուս կաթօլիլլէրին մուհա-
ֆապարնը տէրիստէ իթմէք ի-
չիւն հիւքիւմէթինտէն էմր ալմըշ
տըր:

Սթանպուլ, 7 Ապրիլ

Էլասօնտան ալընան թիւրք թէ-
լէկրաֆլարա կէօրէ Մէլանա Եիւր-
սէքլէրինտէ 28 սաաթ միւթէմա-
տիլէն տէճէթլի պիր մուհարէպէ
վուգու պուլմըշ: 2 բուս իսթիհ-
քեամլարը զապթ օլունմըշ տըր:
Թիւրք կապթիալարըն պէյանա-
թընա նազարէն, օրտունըն տէօր-
տիւնճի գօլու Եունան թօրաղընա
կիրմիշ տիր:

Սապահ կապթիալար պիր պէնտի
մախսուստա պէր վէճէի աթի պէ-
յանը էքքեար էլլէմիշ տիր:

— Մուհարէպէնին մէսուլիյէթի
Եունանիսթանա ալիտ տիր. Թիւր-
քիանըն թէմամիլլէթի վէ հիւքիւմ
տարըլըլ էվրոբա տէօվլէթլէրին
թէմիլնաթը թահթընտա տըր:
Եունանիսթան սիւլիւք իթմիլի
թարիք տէօվլէթլէրին միւտախէ-
լէսինի տապլէթ իթմիշ օլունպ,
Թիւրքիա կիրիտ մէսէլէսինի
քէնտի էլի իլէ հալլ իտէպիլի ի-
քէն, սուհրէքլէրլիլի իլէ պու
միւտախէլէի գապուլ իթմիշ տիր:
տէվլէթլէր շիմիլլէ գաաար ճէպը
իսթիմիլ իթմէլիպ միլայիմանէ
տափրանմըշլար տըր: Բուսմար իս-
պունու թապտիր իտէմէյուպ, կի-
րիտէ էչգեալար կէօնաթէրիլէր. էվ-
րոբա կապթիալարը իսթիլալը-
լարըն վահշիանէ խապապթլէրինի
թապպիհ իթմիլլէր: Եունանիս-
թան թիւրքիտանըն գուվլէի աս-
քէրիյէսինին գարպընը 12 սէնէ-
տէն պէրու ունուտմըշ օլմալը:

Եունանիսթան թաշ աթըպ
գաշան չօճուգա պէնդէր. Թիւր-
քիա՝ մէսուլիյէթի Եունանիլարա
պրադուպ, մուգալլէմէթէ մէճ-
պուր տըր, Թիւրքէր Ալահնը
ինայէթինէ սըղընըպ ֆիթուհաթա
պէլլէրլէր:

Եունանիսթանտա միւթէմէքթին
թիւրք թապաալարը Ալմանիանըն
թահթը հիմայիսինտէ պուլունա-
ճազլար տըր:

Բրէվէզանըն զապթը հափաթի-
սի սուպուլթ պուլմասը: Պու կիւն
սէֆիրլէր ագաը մէճիս իտէճէք-
լէր:

Պիր հափաթիսէ կէօրէ, թիւրք-
լէր թրնօփա չէհրինի զապթ իթ-
միլլէր:

Ի Լ Ա Ն

Պալըգ Բազարընտա տէմիրճի-
լէր իչինտէ վազը հայ ֆուրունըն-
տա ալէա վէ նէֆիս Զատիկ չէօ-
րէյի սաթըլաճաղընը բաղպէթու
էհալիյէ հապէր վէրիլիր: